

NTNU

Kunnskap for en bedre verden

TDT4105 Informasjonsteknologi grunnkurs:
Uke 42 – Strenger og strenghåndtering

Anders Christensen
anders@idi.ntnu.no

Rune Sætre
satre@idi.ntnu.no

Læringsmål og pensum

- Læringsmål
 - Skal kunne forstå og programmere med tekststrenger
 - Funksjoner: `blanks`, `double`, `char`, `deblank`, `ischar`, `isletter`, `isspace`, `length`, `lower`, `num2str`, `size`, `str2num`, `strcat`, `strcmp`, `strfind`, `strncmp`, `strrep`, `strtok`, `strtrim`, `upper`, ...
- Pensum
 - Matlab, Kapittel 7

Quiz etter pausen

- Les på strengfunksjoner 😊

Tekststrenger

- Består av et hvilket som helst antall bokstaver (tegn) omsluttet av enkel apostrof:
 - `'dette er en streng'`
 - `'2a@.'`
 - `'c'`
- Fra Matlab
- Behandles som vektorer der hver enkelt bokstav er et element
- Mange av vektoroperasjonene kan derfor anvendes på strenger
 - `>>length('hus')`
 - Ans=
3

Behandling av tekst i Matlab

- Alle tegn som kan benyttes i forbindelse med behandling av data er representert i datamaskinens **tegentabell**

- De første 128 tegnene i tegntabellen utgjør ASCII – tabellen.
- Her finner vi de tegnene vi vanligvis trenger
- Lenke til ASCII – tabellen:

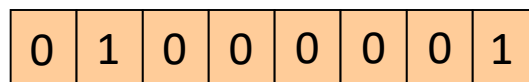
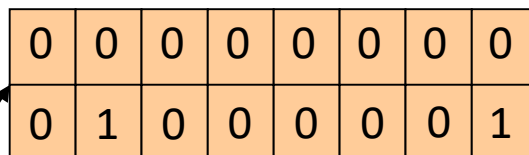
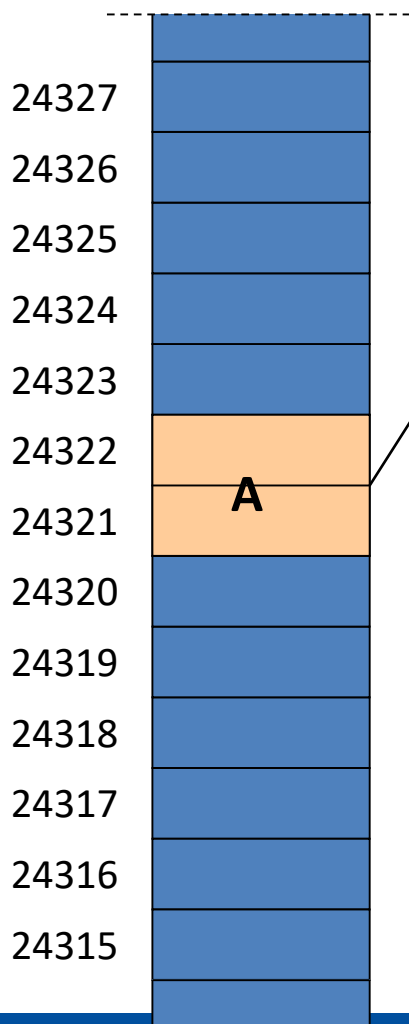
<http://www.asciitable.com/>

- Fra tabellen kan vi lese at tegnet **A** ligger på plass **65** i ASCII-tabellen
- Ved sortering av tekst er det bokstavenes plass i ASCII – tabellen (datamaskinens tegn-tabell) som avgjør rekkefølge
- Problemet med norsk tekst er Æ, Ø, Å, æ, ø og å

Dec	Hx	Oct	Html	Chr
64	40	100	@	@
65	41	101	A	A
66	42	102	B	B
67	43	103	C	C
68	44	104	D	D
69	45	105	E	E
70	46	106	F	F
71	47	107	G	G
72	48	110	H	H
73	49	111	I	I
74	4A	112	J	J
75	4B	113	K	K
76	4C	114	L	L
77	4D	115	M	M
78	4E	116	N	N
79	4F	117	O	O
80	50	120	P	P
81	51	121	Q	Q
82	52	122	R	R
83	53	123	S	S
84	54	124	T	T
85	55	125	U	U

Behandling av tekst i Matlab

Tegnet **A** lagret i primærlager (RAM)

0 1 0 0 0 0 0 1

$$0 \cdot 2^7 + 1 \cdot 2^6 + 0 \cdot 2^5 + 0 \cdot 2^4 + 0 \cdot 2^3 + 0 \cdot 2^2 + 0 \cdot 2^1 + 1 \cdot 2^0 = 65$$

Tegnets **desimale** tegnkode

Hver byte er bygd opp av åtte bits. Matlab benytter to byte for å lagre et tegn (Octave 1 byte)

Den siste byten gir ASCII-kode

Tegnets **binære** tegnkode (tall i to-talls systemet)

ASCII - tabellen

$$01000001 = 0 \cdot 2^7 + 1 \cdot 2^6 + 0 \cdot 2^5 + 0 \cdot 2^4 + 0 \cdot 2^3 + 0 \cdot 2^2 + 0 \cdot 2^1 + 1 \cdot 2^0 = 65$$

69	E
68	D
67	C
66	B
65	A
64	@
63	?
62	>
61	=

← Utsnitt av datamaskinens tegntabell

Tegnet **A** sin binære tegnkode : 01000001

Tegnet **A** sin desimale tegnkode : 65

Tegnkoden angir tegnets **plass** i tegntabellen
(tabellen starter med element 0 på første plass)

Tre Forskjellige Variabeltyper (så langt)

- bryter=true
- tall = 5
- tekst = 'Fem'
- (string = "Fem")
- (talltekst='5')

The screenshot displays the MATLAB environment. The main editor window shows the following code:

```

7 - disp('Lag fem variabler')
8 - bryter = true
9 - tall = 5
10 - tekst = 'Fem'
11 - string = "Fem"
12 - talltekst = '5'

```

The Command Window shows the output of the code:

```

New to MATLAB? See resources for Getting Started.
Lag fem variabler

bryter =
    logical
     1

tall =
     5

```

The Workspace window shows the following variables and their values:

Name	Value
bryter	1
string	"Fem"
tall	5
talltekst	'5'
tekst	'Fem'

Strengoperasjoner

- Konkatenering (sammensetting)

- horisontalt:

```
>>start = 'heia';
```

```
>>slutt = 'RBK';
```

```
>>[start slutt]
```

```
ans=
```

```
heiaRBK
```

- vertikalt:

```
>>char( start, slutt )
```

```
ans=
```

```
heia
```

```
RBK
```

Flere funksjoner for generering av tekststrenger

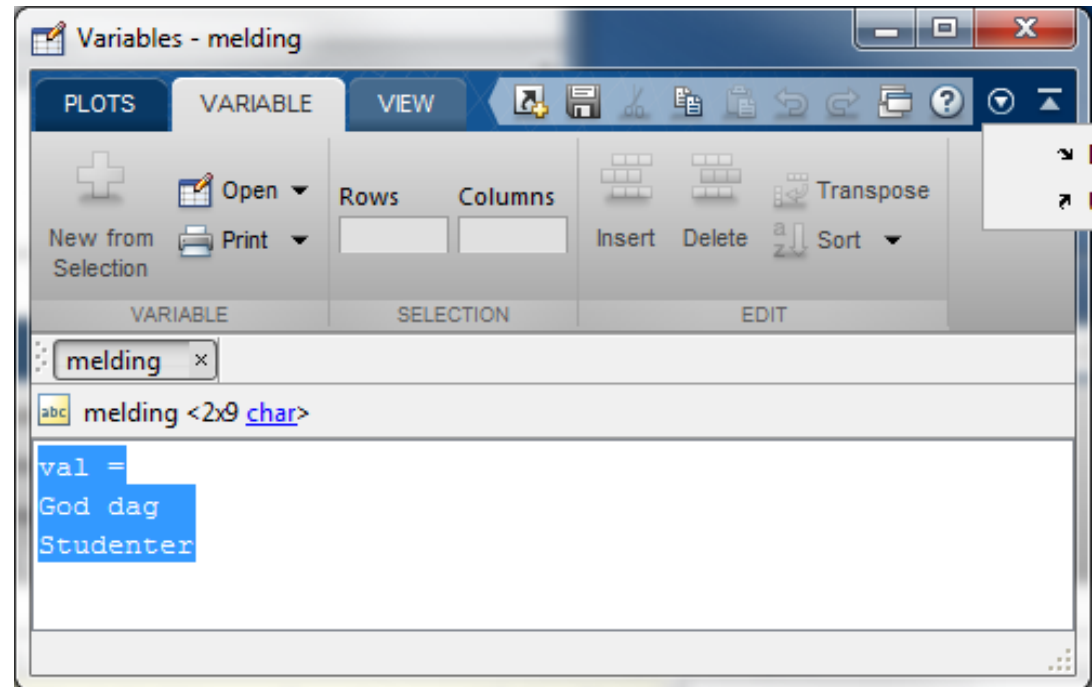
- Med blank streng: blanks

```
>>[start blanks(5) slutt]
Ans=
heia      RBK
```
- lage matrise av strenger: char

```
>> melding = char( ...
    'God dag', 'Studenter )
melding =
God dag
Studenter
>> size(melding)
ans =
2 9
```
- skrive til en streng: sprintf

```
>> tekst = sprintf('Tilfeldig tall er %d', randi(9) );

>> strcat(tekst, '!!!!')
ans = Tilfeldig tall er 8!!!!
```


Noen andre nyttige strengfunksjoner

```
>>melding = '  AbCdeFgHi  '
```

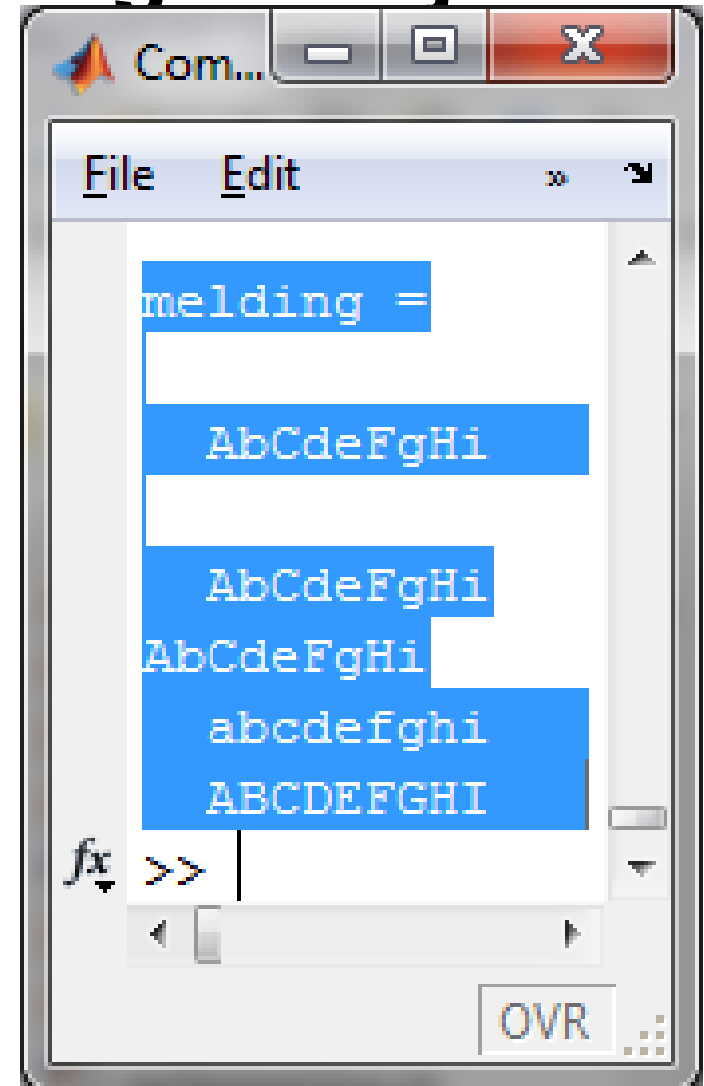
- Fjerne blanke i slutten av strenger: `deblank`

```
>>deblank( melding )  
ans =  
  AbCdeFgHi
```
- Fjerne blanke i både start og slutt av streng: `strtrim`

```
>>strtrim( melding )  
ans =  
AbCdeFgHi
```
- Forandre til små bokstaver `lower`

```
>> lower( melding )  
ans=  
  abcdefghi
```
- Forandre til store bokstaver `upper`

```
>>upper( melding )  
ans =  
  ABCDEFGHI
```


Sammenligning av tekst

- Sammenligning av tegn i strenger: strcmp

```
>>ord1= 'hus' ;
```

```
>>ord2= 'hud' ;
```

```
>>ord3= 'hustru' ;
```

```
>>strcmp(ord1,ord1)
```

```
ans=
```

```
1
```

```
>>strcmp(ord1,ord2)
```

```
ans=
```

```
0
```

```
>>strncmp( ord1, ord3, 3 )
```

```
ans=
```

```
1
```

Finn, erstatt og splitt tekst

- Finn den 2. strengen i den 1., og returner indeksen(e) / posisjonen(e)

```
>>strfind( 'abcd abcd', 'cd')  
ans = 3 8
```

- Merk rekkefølge på parameterne:
 - strfind(høystakk, nål)
- Ingen forekomster -> [] returneres

- Erstatte tekst i en streng:

```
>>strrep( 'abcd abcd', 'a', 'x' )  
ans=  
xbcd xbcd
```

- Splitt tekst i to :

```
>>[start rest] = strtok( 'heia RBK' )  
start =  
heia  
rest =  
RBK
```

Konvertering mellom tekst og tall

- Tekst til tall: `str2num`

```
>> nummer = str2num('123.456')
```

```
nummer =
```

```
123.456
```

```
>> nummer2 = str2num('1 2 3')
```

```
nummer2 =
```

```
1 2 3
```

```
>> num2str(123)
```

```
ans =
```

```
123
```

Funksjonene `is...`

- Returner en `boolsk` vektor med samme lengde som strengen og som indikerer om `is`-betingelsen er oppfylt:

```
>>isletter('rbk23')  
ans=  
1 1 1 0 0
```

```
>>isspace('RBK 23')  
ans=  
0 0 0 1 0 0
```

```
MEN IKKE (ischar)  
>>vektor = 'RBK'  
>>ischar(vektor)  
ans=  
1
```

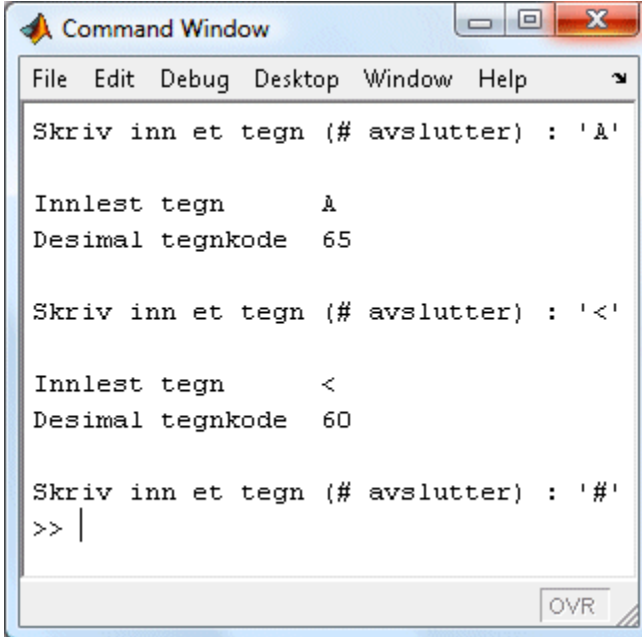
Quiz etter pausen

- Les på strengfunksjoner 😊

Eksempel 1

Lag et program i Matlab som leser inn et tegn og som skriver ut tegnets desimale tegnkode

Funksjonen **double()** mottar tegn og returnerer tegnkode (10-tallsystem)


```
Command Window
File Edit Debug Desktop Window Help
Skriv inn et tegn (# avslutter) : 'A'

Innlest tegn      A
Desimal tegnkode  65

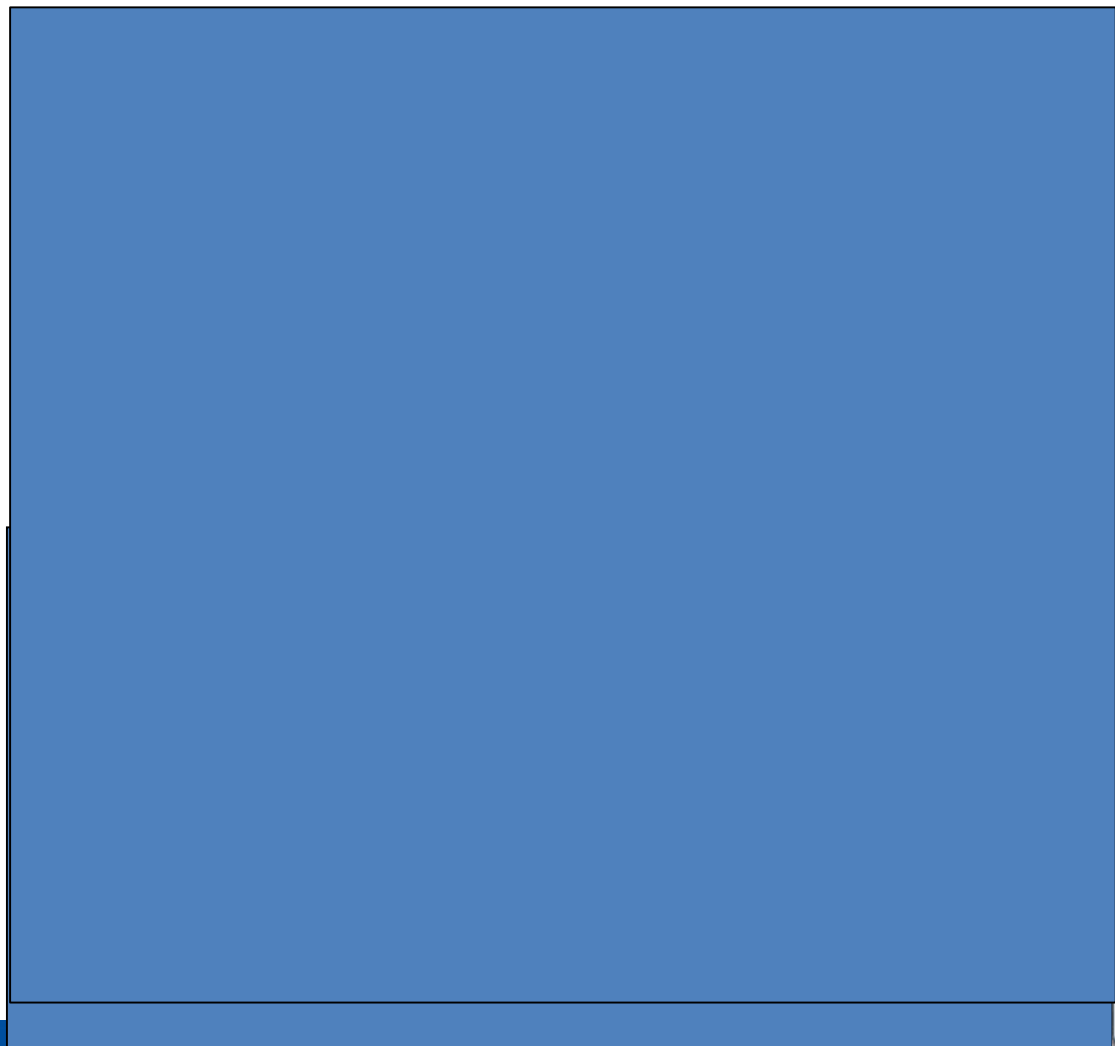
Skriv inn et tegn (# avslutter) : '<'

Innlest tegn      <
Desimal tegnkode  60

Skriv inn et tegn (# avslutter) : '#'
>> |
```

Eksempel 2

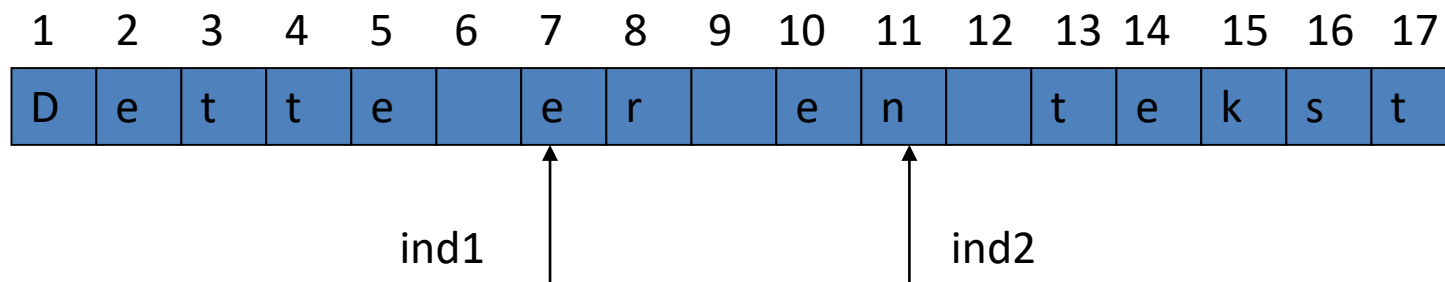
Lag et program i Matlab som leser inn en desimal tegnkode og som skriver ut det tegn som ligger på tegnkodens plass i tegntabellen

Funksjonen **char()** mottar en tegnkode og returnerer det tilhørende tegn

```
Command Window
File Edit Debug Desktop Window Help
Skriv inn et tegnkode (-1 avslutter) : 65
Innlest tegnkode      65
Aktuelt tegn          A
Skriv inn et tegnkode (-1 avslutter) : 230
Innlest tegnkode      230
Aktuelt tegn          æ
Skriv inn et tegnkode (-1 avslutter) : -1
>>
```


finnDelStreng()


```
delStreng = tekst( ind1:ind2 );
```

```
delStreng = [ tekst(ind1) tekst(ind1+1) ... tekst(ind2) ]
```

Logisk tolking

```
while ( strcmp( svar, 'ja' ) )
```

Funksjonen **strcmp()** mottar to tekst-strenger. Dersom de er identiske returneres **true**, ellers returneres verdien **false**

strcmpi gjør det samme uten å skille STORE/små

Eksempel 4

- Lag et program som leser inn en (hoved-) tekst fra tastaturet.
- Deretter leses det inn en ny (del-) tekst.
- Programmet skal sjekke om delteksten finnes i hovedteksten.
- Melding skal skrives ut.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
tekst =	D	e	t	t	e		e	r		e	n		t	e	k	s	t

deltekst =	e	r		e	n
------------	---	---	--	---	---

length(tekst)

Funksjonen **length()** mottar en tekst og returnerer lengden av denne (antall tegn i teksten)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
tekst =	D	e	t	t	e		e	r		e	n		t	e	k	s	t

delTekst =	e	r		e	n
------------	---	---	--	---	---

```

resultat = 'nei';
for (m = 1 : lengdeTekst - lengdeDelTekst + 1)
    delStreng = tekst( m : m+lengdeDelTekst-1 );
    if ( strcmp(delTekst, delStreng) )
        resultat = 'ja';
    end
end

```

Bygger delStreng som er like lang som **delTekst**, fra indeks m

Sjekker om nåværende delStreng er lik den **delTekst** som vi leter etter

```

1  %=====
2  %=== sjekkDelStreng( )
3  %=====
4 - svar = 'ja';
5 - while (strcmp(svar,'ja') == 1)
6     %-----
7     %--- Leser inn verdier
8     %-----
9 -     tekst    = input('Skriv inn en tekst : ');
10 -    delTekst = input('Skriv inn deltekst : ');
11     %-----
12     %--- Finner tekstlengder
13     %-----
14 -    lengdeTekst    = length(tekst);
15 -    lengdeDelTekst = length(delTekst);
16     %-----
17     %--- Finner delstreng
18     %-----
19 -    resultat = 'nei';
20 -    for (m = 1 : lengdeTekst - lengdeDelTekst + 1)
21 -        delStreng = '';
22 -        for (n = m : m+lengdeDelTekst-1)
23 -            delStreng = [delStreng tekst(n)];
24 -        end
25 -        if (strcmp(delTekst, delStreng) == 1)
26 -            resultat = 'ja';
27 -        end
28 -    end

```

```

Command Window
File Edit Debug Desktop Window Help
Skriv inn en tekst : ' Dette er en tekst '
Skriv inn deltekst : ' er en '

Innlest tekst.....: Dette er en tekst
Innlest deltekst.....: er en
Lengde tekst.....: 17
Lengde deltekst.....: 5

Tekst inneholder deltekst...: ja

Flere tekster (ja, nei) : 'ja'
Skriv inn en tekst : ' Dette er en deltekst '
Skriv inn deltekst : ' tekst '

Innlest tekst.....: Dette er en deltekst
Innlest deltekst.....: tekst
Lengde tekst.....: 20
Lengde deltekst.....: 5

Tekst inneholder deltekst...: ja

Flere tekster (ja, nei) : 'nei'
>> |

```


Eksempel 5

Vi skal lage to funksjoner for «hemmelig kommunikasjon» i Matlab

- `krypter()` leser inn en tekst og returnerer en kryptert versjon (ASCII +1)
- `dekrypter()` leser inn en kryptert melding, og returnerer den opprinnelige teksten (ASCII -1)
- **Eksempel på innlest tekst og kryptering**

```
>> krypter('Jeg heter Rune Sætre')
```

```
ans =
```

```
Kfh!ifufs!Svof!Tçusf
```

- **Eksempel på dekryptering**

```
>> dekrypter(ans)
```

```
ans =
```

```
Jeg heter Rune Sætre
```

Binær-koding?

